

Klettersteig in de Dolomieten

Bungelen aan een 'ijzerdraadje'

WIL JE een Klettersteig proberen? De vraag had iets van een oneerbaar voorstel of een kaasgerecht voor kabouters. Korte navraag leerde dat Klettersteig een populaire manier van bergbeklimmen is waarbij een staalkabel het verschil uitmaakt tussen leven en dood. We reisden met wat touwen en tuigjes af naar het land van de wereldberoemde berggeit Reinhold Messner en kwamen God zelf tegen.

Weliswaar gezeurd aan een staalkabel maar toch... Klettersteig is prachtig, maar moet je wel durven.

FOTO'S: RONALD NAAR

De toepassingen brengen het bergbeklimmen voor velen dichtbij en leveren mooie plaatjes op...

Reiswijzer

Reismogelijkheden naar Zuid-Tirol, Bolzano: de prijskrakers Ryanair en Transavia bieden vluchten aan vanaf Amsterdam en/of Eindhoven naar Milaan/Bergamo (Orio al Serio), Venetië/Treviso, Innsbruck en Verona. Vanaf daar is een auto te huren of kan men met speciale bustransfers naar diverse gebieden in de Dolomieten, zo ook naar Bolzano. De reiziger die wat meer luxe wil kan nu ook met KLM naar de regio. Dit is mogelijk dankzij de uitbreiding van de route, waardoor de transfers nu ook van de luchthaven Marco Polo in Venetië vertrekken.

Zie verder de websites van Ryanair en Transavia; www.lowcostcoach.com of www.visitudolomites.com/wheretostay, accommodaties via www.hoteloplia.com en www.octopustravel.com.

De Klettersteige in Zuid-Tirol kunnen geboekt worden via www.bergfuehrer-suedtirol.it.

Zie verder www.suedtirol.info

door ROBB HAMMINK

BOLZANO - „Het beklimmen van de Mount Everest is helemaal geen prestatie meer. Platgetreden. Het lijkt wel alsof er een snelweg naar boven loopt. Iedereen kan het. Morgen die Klettersteig van jou, op 3000 meter hoogte bungelen aan een ijzerdraad, dat is pas leuk om te doen. Bergsport begint waar toerisme stopt. De Dolomieten zijn de prachtigste bergen ter wereld. Je zult genieten.” Reinhold Messner (62) spreekt en dan luister je zonder kritisch te zijn. Als hij stelt dat een boerenkool eigenlijk een vermomde meteoriet is, geloof je dat. De man dwingt, ook vanwege de doorleefde kop, respect af. Hij heeft alle veertien achtduizenders en nog vele andere avonturen in zijn rugzak en dus recht van spreken. Verzuuchtend: „Er is op die Mount Everest zelfs een internetcafé in het basecamp.” Messner schudt zijn bebaarde hoofd alsof vroeger alles beter was. De tijden waarin hij zonder zuurstof de top behaalde, zonder *gore tex*, zonder thermokleding.

mensen noemen het project liever MMM (Messner Mountain Museum).

Die nacht dwarrelen er rampscenarios door de slapende geest. Ik lach lieden uit die met veel pijn en moeite de K2 of de Everest bestijgen. Ze doen hun best maar. Morgen is het Klettersteigtijd! Centraal staat het spookbeeld dat een ijzerdraad, ons enige houvast, uit de haken schiet en we neerstorten... Met bloed besmeurd, ontelbare botbreuken rijker, kruipen we met onze laatste kracht naar Messner die als God zelf bedachtzaam aan zijn baard trekt. „Dit is avontuur... Misschien raken jullie zo verlicht. Je weet: alle religies zijn ontstaan in bergstreken.”

De überklimgod Reinhold Messner: „De Mount Everest? Een platgetreden pad...”

FOTO: DE TELEGRAAF

Ook in Juval, Messners privéslot, bevindt zich een van de satelliet-musea...

Vijf musea

Het Messner Mountain Museum bestaat uit een centraal museum in Sigmundskron en vier satellieten in de bergen. Het centrale thema is de bergsport, de relatie mens - berg en kunstuitingen rondom het thema berg. Satelliet Juval bevindt zich in Messners privé-slot Juval bij Naturns met als thema 'heilige berg'. Verder zijn er nog het satelliet-museum Dolomieten (2181 meter hoog) het MMM Ortles bij Sölden over gletsjers en eeuwig ijs en het interactieve museum Bergvolken (2008) waar Messner de bezoeker in de ervaringen laten delen van de boeren-bergbevolking. Info Messner Mountain Museum: www.messner-mountain-museum.it

We zijn even op de thee bij de beroemdste bergbeklimmer ooit. We, dat zijn Ronald Naar („In vergelijking met Messner ben ik maar een klimkabouter”) en ik. Reden: de opening van het museum in het kasteel Firmiano ten zuiden van Bolzano. Het gigantische, deels vervallen slot, is door Messner omgedoopt tot één van zijn vijf musea waarin liefde voor de bergen centraal staat. Liefde die hoofdzakelijk zichtbaar wordt in kunst van bergvolkeren uit Azië. Pr-

Rozentuin

De wekker redt. In de vroege ochtend lopen we door de Dolomieten richting de Rosengarten, een mythische bergketen. Het verhaal wil dat de dwergkoning Laurin verliefd was op Smilde, de goedbedeelde dochter van een collega-koning, die op een steenwop afstand zijn monarchie had. In het rijk van Laurin lag een gigantische rozentuin. Na een wat rommelige relatie kwam Laurin in de problemen (dat komt ervan als je met wat ranzige types een prinses ontvoert en in een grot verstoppt). Enfin, prinses werd weer ontzet en Laurin toverde zijn rozentuin om tot een bergketen, noch bij nacht noch bij dag zouden zijn prachtige rozten te zien zijn. Maar de wazige dwerg vergat de schemering en tijdens die momenten is de berg in een rode gloed gehuld. Naar en ik trekken pijnlijk vroeg richting Karerpas. De mysterieuze rode gloed van de Rosengarten is verdwenen, dat wel. Grillig steekt de kam tegen de lucht af. „Daar gaan

we klimmen”, zegt Naar en wijst op een rij pieken die meer weg hebben van het gebit van een bejaarde Neanderthaler. Na bijna drie lange uren hebben we een hoogte van 800 meter overwonnen en zijn we aangekomen aan de voet van de Punta Masarè. We hijsen ons in een soort jarretelgordel. Aan de voorzijde zitten, verbonden aan een stukje touw, twee touwlussen met grote musketonhaken, onze lifelijven, net zoals zeilers zich aan de reling van de boot behoren vast te klikken, zo moeten wij altijd minstens één musketon aan de staalkabel vast geklikt te hebben. Tijdens het klimmen verhang je ook voortdurend de musketons. „Er zit er altijd één vast. Vergeet dat niet.”

Roerloos

Voetje voor voetje schuifelen we langs steile wanden en gebruiken natuurlijke vormen om ons aan vast te houden. De enige zekerheid is hier een kilometers lange staalkabel die over, langs en door de wanden slingert. Iedere stap is het weer

zoeken naar het juiste richeltje, de juiste uitstulping die Moeder Aarde ons schamel biedt. Klik, stap, klik, stap. Af en toe glijden we weg zoals je dat in films ziet, loszittende stenen storten de afgrond in. Op zo'n moment blijf je even roerloos hangen totdat alles is uitgerold. Overdenkende momenten: stel dat jij het was... Klik, klik. Klettersteig: het klinkt eng, maar dat is het opvallend genoeg niet of je vergeet domweg de angst omdat de drie-eenheid van uitzicht, uitdaging en concentratie alles overstijgt. Op een plateau legt Naar uit dat de staalkabels voornamelijk tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn aangelegd. „Om hun posities op toppen en in hooggelegen grotten in te nemen, werden voor soldaten 'veilige' klimroutes op de bergen aangebracht. Deze ijzerroutes heten in goed Italiaans ook wel *via ferrata*. Soldaten hadden op deze hoge strategische, moeilijk bereikbare plekken hun wapentuig staan. Er moest natuurlijk munitie, eten en drinken naar die soldaten”, aldus de wandelende encyclopedie Naar. We stijgen

verder. Het gevoel van vrijheid wordt steeds groter als we hoger komen en uitkijken op de Rosengarten (3004 m hoog) en de Vajolletorens. Een zweelende bries rolt door de Dolomieten. Geen kip, geen afval, geen internetcafé. Messner had gelijk: bergsport begint waar toerisme stopt. Na gedane arbeid is het goed rusten. Terug in Merano opent het nieuwe Thermal Baths zijn deuren. Hier komt de gegoede Italiaanse bevolking samen ter ontspanning in een van de vele bubbelbaden, achter verantwoorde salades en bij de schoonheidsspecialiste. Hier verwerft de vermoeide mens zichzelf. Een hostess in steriele jas vraagt waar ik last van heb. Ik vertel het verhaal dat ik in het land van koning Laurin heb geklettersteigt. „Ah, dan moet je een wijnbad hebben.” Ze vult een houten tonne met water en giet daar een volle karaf rode wijn in. Ik glijd langzaam in de rode gloed. Op de rand van het bad zet ze een vol glas. „Het is een betere soort dan net in het water verdween”, lacht ze. „Waarom deze therapie? Het brengt een cyclus op gang tussen lichaam en geest. Verder nog vragen?” Nee, verder geen vragen.

Turkije-reizen

voor superlage prijzen!

Vele vertrekkdata in juni • ook vertrek vanaf de regionale luchthavens • u vliegt met de betrouwbare Nederlandse chartermaatschappijen Transavia of Martinair

Mega vakantie voordeel!
Wees er snel bij!

Belangrijk om te weten
Nederland wordt overspoeld met lage vakantieprijzen. Alleen gelden die helaas bijna nooit wanneer beschikbaar zijn. Omdat Bex Reizen zeer beperkt **tuigtoelen** en **extra accommodaties** heeft ingekocht, kunnen wij u wel van dienst zijn. In heel meer dan 2000 vakanties beschikbaar. Wees er dus snel bij!
Bex houdt van duidelijkheid!

LOGIES

Appartementen

O.a. in Alanya, Gümbet, Turgutreis, Bitez, Kusadasi, Marmaris, Içmeler, Turunç, Dalyan en Çaliş en Fethiye

Extra week € 45 voor volwassenen en gratis voor kinderen.

één vaste prijs

199

HALF-PENSION

Driesterrenhotels***

O.a. in Alanya, Side, Gümbet, Kusadasi, Kas, Dalyan, Marmaris, Turunç, Fethiye en Ovacik

Extra week € 70 voor volwassenen en gratis voor kinderen.

één vaste prijs

249

ALL-INCLUSIVE

Driesterrenhotels***

O.a. in Bitez, Gümbet, Kusadasi, Özdere, Ölüdeniz, Marmaris, Içmeler en Turunç

Extra week € 100 voor volwassenen en gratis voor kinderen.

all inclusive

299

ALL-INCLUSIVE

Viersterrenhotels****

O.a. in Alanya, Side, Kemer, Bodrum, Gümbet, Kusadasi, Marmaris, Gümlüdr, Davutlar, Didim, Turgutreis, Torba, Sarigerme en Turunç

Extra week € 150 voor volwassenen en gratis voor kinderen.
Ook halfpension viersterrenhotels beschikbaar voor 299,-!

één vaste prijs

359

ALL-INCLUSIVE

Vijfsterrenhotels*****

O.a. in Turgutreis, Torba, Bodrum, Kusadasi en Marmaris

Extra week € 180 voor volwassenen en gratis voor kinderen.

één vaste prijs

399

Bovenstaande prijzen zijn per persoon, o.b.v. 2 pers., inclusief luchthavenbelasting, brandstof- en veiligheidstoelagen, service van Nederlandsprekende reisleiding, vlucht met Transavia met à la carte service en vertrek vanaf Schiphol op doorweekse dagen

transavia Martinair

Wilt u 't anders?
 • voor € 7,- p.p. per enkele reis vliegt u met Martinair met all inclusive service
 • voor € 7,- p.p. per enkele reis vertrekt u vanaf Eindhoven, Enschede of Rotterdam
 • voor € 7,- p.p. per enkele reis reist u in het weekend
 • voor € 35,-* p.p. per enkele reis vliegt u Comfort Class met Martinair (*luchthaven Izmir € 25,-)

Ook vertrek vanaf Eindhoven, Enschede en Rotterdam

Tot ca. € 270 p.p. voordeel op=op

boek direct op **www.bex.nl**
...of bel: 026 35 666 55 (openingstijden: ma-vr 09.00 - 17.30 uur, za 10.00 - 14.00 uur)

Bex

reizen.nl

Al 30 jaar verstand van vakanties

Bruisende mix tussen Engels en Chinees

Wie: Eelco Kuiken
Woonplaats: Zwolle
Waarheen: Hongkong, China
Reisduur: Zes dagen
Accommodatie: Hotel The Luxe Manor
Geboekt bij: „Ik ben journalist en ga op uitnodiging, maar we vliegen met Cathay Pacific.”
Verwachting: „Ik ben er nog nooit geweest, maar verwacht eigenlijk nog best wel veel Engelse invloeden. De stad is

natuurlijk pas 10 jaar kolonie af. Ik ga overrijns met een persreis mee voor mijn werk en zal langs alle hoogtepunten gevoerd worden. Daar zullen gelukkig ook typisch Chinese dingen tussen. Het zal een bruisende mix zijn tussen oost en west denk ik. Hopelijk vind ik er een grappig beertje met een T-shirtje met Chinese vlag of zo. Ik neem overal ter wereld een knuffel mee en altijd iets gruwelijks lelijks. Een asbak of sleutel-hanger, haha.
Kosten: „De persreis is volledig betaald door een pr-bureau.”

Emel is blij dat ze weer in Nederland kan stappen met haar vriendin.

FOTO: HANS PETERS

Wenen is echt oersaai

Wie: Emel Bulut en Daurinda da Cruz
Woonplaats: Den Haag
Waar vandaan: Wenen, Oostenrijk
Reisduur: Emel: „Ik heb er net 2 maanden gestudeerd en Daurinda is me komen ophalen en vier daagjes gebleven.”
Accommodatie: Studentenhuis
Geboekt bij: Sky Europe
Verwachting: Emel: „Ik had verwacht

dat Wenen heel levendig zou zijn. Het is per slot een hoofdstad, nietwaar. Lekker uitgaan en shoppen. Ik verwachtte een hele hoop sfeer.”
Werkelijkheid: Emel: „De stad is echt best wel saai. Ik ben zo blij dat ik weer terug ben. De mensen zijn overigens wel heel erg vriendelijk. Ik verwachtte veel

meer racisme, maar ben daar totaal niet mee geconfronteerd.” Daurinda: „Je kunt er wel heel goed shoppen. Ik heb echt dagen gelopen. Man, wat is die stad groot.”
Kosten: Emel: „Geen idee meer wat mijn ticket heeft gekost.” Daurinda: „Die van mij was ongeveer € 150.”